

Додаток до рішення п'ятнадцятої сесії
Полтавської міської ради сьомого
скликання від 24 травня 2018 року

**Програма
посилення конкурентоспроможності
малого та середнього підприємництва
м. Полтава на 2018-2022 роки**

Полтава– 2018

Документ розроблено за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Уряду Канади. Зміст документу є виключною думкою авторів та не обов'язково відображає офіційну позицію Уряду Канади.

Проект ПРОМІС спрямовано на зміцнення муніципального сектору в Україні, впровадження ефективного демократичного управління та прискорення економічного розвитку шляхом підвищення спроможності українських міст у сфері демократизації врядування та місцевого економічного розвитку; створення сприятливого середовища для розвитку малого та середнього бізнесу; підтримки процесу децентралізації та інтегрованого планування розвитку на місцевому, регіональному та національному рівнях.

www.pleddg.org.ua

ЗМІСТ

ВСТУП	5
Паспорт Програми	6
1. СТАН, ПРОБЛЕМИ І ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ МСП В МІСТІ	8
2. ЦІЛІ ТА НАПРЯМИ ПРОГРАМИ ПОСИЛЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МСП	9
2.1 Покращання середовища для підприємництва і сімейного бізнесу	9
2.2 Сприяння МСП у кризовому стані	10
2.3 Розробка регуляцій з думкою про МСП	10
2.4 Спрощення надання публічних послуг	11
2.5 Підтримка МСП. Полегшення доступу до закупівель	11
2.6 Спрощення доступу до фінансових ресурсів	12
2.7 Сприяння подоланню технічних бар'єрів, виходу на міжнародний ринок	12
2.8 Підтримка підвищення кваліфікації кадрів та інновацій	13
2.9 Сприяння екологізації	14
3. ПЛАН ДІЙ	15
4. Ресурсне (фінансове) забезпечення	24
5. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ	25
5.1 Координація діяльності у рамках Програми	25
5.2 Відстеження виконання Програми	25
5.3 Оцінка виконання Програми	25

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ ТА ТЕРМІНОЛОГІЯ

ВЗЛ - виробничо-збутові ланцюжки

МР – міська рада

МГ – міський голова

МСП – мале та середнє підприємництво

НПА – нормативно-правовий акт

СПД – суб'єкт підприємницької діяльності

ОДА – обласна державна адміністрація

ОМС – органи місцевого самоврядування

ПРОМІС – проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст», який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади

ВСТУП

Успішний малий та середній бізнес у всьому світі визнається як вагомий компонент розвинутої економіки і сталого розвитку. Так, в ЄС МСП забезпечують зайнятість 67% працюючого населення та 57% доданої вартості (Annual Report on European SMEs 2015/2016). За даними Держстату України, у 2016 році чисельність зайнятих працівників у МСП становила 40% від загальної чисельності, обсяг реалізованої продукції – 64% від загального.

В той же час різні дослідження стверджують, що розвиток МСП є ускладненим, насамперед через відсутність ефекту масштабу, притаманного великим корпораціям, що призводить до зростання для МСП питомої вартості фінансових ресурсів, просування на зовнішні ринки, дотримання адміністративних процедур.

Такий стан справ є характерним як для країн, що є лідерами світової економіки, так і для тих країн, що перебувають у пошуку власної оптимальної економічної моделі.

Звісно, економічно високо розвинуті країни мають більш широкий інструментарій і кращі загальноекономічні умови для підтримки малого та середнього бізнесу.

Одним з прикладів успішного досвіду розвитку підприємництва є впровадження заходів, спрямованих на реалізацію Акту про малий бізнес в ЄС.

Розробники цієї програми прагнули на підставі вдалої європейської практики, а також з урахуванням національних, обласних, міських пріоритетів економічного розвитку напрацювати дієві, реалістичні заходи з розвитку конкурентоспроможності МСП м. Полтава.

Крім АМБ, у програмі використані напрацювання Стратегії сталого розвитку "Україна - 2020", Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року, Стратегії розвитку Полтавської області на період до 2020 року.

Відповідно до Стратегії сталого розвитку "Україна - 2020", дерегуляцію та розвиток підприємництва визначено однією з першочергових реформ. Цілями даної реформи встановлено створення сприятливого середовища для ведення бізнесу, розвитку МСП, залучення інвестицій, спрощення міжнародної торгівлі та підвищення ефективності ринку праці.

В плані дій цієї програми знайшли відображення напрями Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року, серед них:

- покращення нормативно-правового, інституційного середовища для МСП,
- покращення доступу МСП до фінансування,
- популяризація підприємницької культури та розвиток конкурентоспроможного людського капіталу й підприємницьких навичок,
- сприяння експорту / інтернаціоналізації МСП в контексті УА / ПВЗВТ,
- підсилення конкурентоспроможності та інноваційного потенціалу МСП (залучення до глобальних ВЗЛ, кластеризації, екологізації).

Відповідно до Стратегії розвитку Полтавської області на період до 2020 року однією зі стратегічних цілей є підвищення ефективності використання економічного потенціалу області, в т. ч. розвиток інноваційного та конкурентного виробничого сектору, зміцнення малого і середнього підприємництва.

Ця програма є результатом співпраці і порозуміння представників малого та середнього підприємництва міста, громадського активу, міської ради, проекту ПРОМІС.

Розробники програми переконані, що посилення конкурентоспроможності МСП є рушієм сталого розвитку міста, у т.ч. в контексті зростання самодостатності і прибутковості МСП, збільшення зайнятості та рівня доходів населення, зростання надходжень до місцевого бюджету, залучення до глобальних виробничо-збутових ланцюжків та інновацій, підтримки сприятливого стану навколишнього природного середовища міста.

Паспорт Програми

1.	Ініціатор розроблення Програми	Управління адміністративних послуг Полтавської міської ради
2.	Дата, номер і назва розпорядчого органу влади про розроблення Програми	Указ Президента України від 12.01.2015 "Про стратегію сталого розвитку "Україна-2020", Закони України "Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні", "Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні". Документ розроблено за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Уряду Канади.
3.	Розробник Програми	Управління адміністративних послуг Полтавської міської ради
4.	Співрозробники Програми	Проект ПРОМІС
5.	Учасники Програми	Управління адміністративних послуг Полтавської міської ради, КО "Інститут розвитку міста", ГО "Проекти і комунікації", Полтавська торгово-промислова палата, ГУ статистики у Полтавській області; ДПІ у м. Полтаві ГУ ДФС у Полтавській області; ПОГО «Агентство наукових досліджень інноваційного розвитку регіону», Полтавська міськрайонна філія Полтавського обласного центру зайнятості, Молодіжний бізнес-центр, Студентська рада міста, Рада підприємців м. Полтава, КУ "Обласний молодіжний центр" Полтавської обласної ради, Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого, ГО "Полтавський міжнародний бізнес- центр", ГС "Соціальне підприємництво
		"Навчально-виробничий центр", ГА "Аграрна наука та практика", ДП "Полтавастандартметрологія", структурні підрозділи виконавчого комітету

		Полтавської міської ради, громадські організації та об'єднання підприємців, проект ПРОМІС
6.	Термін реалізації Програми	Протягом 2018-2022 років
7.	Загальний орієнтовний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, в т.ч.:	3 200 000 гривень
	кошти міського бюджету	1 600 000 гривень
	кошти проекту ПРОМІС	1 600 000 гривень

1. СТАН, ПРОБЛЕМИ І ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ МСП В МІСТІ

Для оцінки поточного стану розвитку МСП у місті Полтава було використано статистичну інформацію, дані міської ради, результати анкетування представників МСП, фокус-групового дослідження.

Динаміка кількості СПД є різнонаправленою: протягом 2012-2016 рр. у місті спостерігалось зростання кількості юридичних осіб (+8% відносно рівня 2012 р.) і зниження кількості фізичних осіб-підприємців (-27% відносно рівня 2012 р.).

Загальна кількість юридичних осіб і ФОП у 2016 р. скоротилася до 29532 одиниць або на 16% у порівнянні з показником 2012 р. Частка МСП серед суб'єктів підприємництва становить 99%.

Дані щодо зайнятості переконують у важливій соціальній ролі МСП, адже в такому бізнесі зайнято 45-52% працюючих міста (52827 осіб у 2016р.), при чому обсяги зайнятості в МСП є відносно стабільними у порівнянні з обсягами зайнятості в інших сферах.

За обсягами реалізованої продукції МСП також мають важливе значення. Так, частка середнього бізнесу складає 42-49%, малого – 25-28% (відповідно 24519783,3 тис. грн. і 14023374,7 тис. грн. у 2016 р.). Крім того, темпи зростання обсягів реалізації малого і середнього підприємництва протягом 2012-2016 рр. (за винятком 2013р.) є швидшими, аніж темпи зростання обсягів реалізації загалом.

Частка надходжень від МСП до місцевого бюджету становить 10-14% надходжень від усіх СПД (169,2 млн. грн. у 2016 р.). При цьому протягом 2012-2016 рр. темпи зростання обсягів надходжень від МСП становили 265%, що значно швидше темпів зростання обсягів надходжень від СПД загалом – 195%.

Перешкодами на шляху розвитку МСП опитані вважають:

- нестачу кадрів,
- нестачу фінансування, нестачу бізнес-ідей для фінансування,
- недостатній розвиток туристично-дозвільної інфраструктури (брак атракцій, дефіцит готельних номерів, конференц-холів),
- неефективну комунікацію з владою,
- розрізненість підприємців.

В ході фокус-групового дослідження пріоритетними галузями учасники назвали:

- ✓ харчову промисловість (в т.ч. переробка аграрної органічної продукції),
- ✓ надання туристичних послуг (в т.ч. регіональний та медичний туризм),
- ✓ готельно-ресторанний бізнес,
- ✓ креативну індустрію.

Представники МСП висловили низку пропозицій щодо прискорення розвитку МСП у місті:

- сприяння доступу до фінансування (спрощення пошуку інформації про гранти, пільгове кредитування, проведення тренінгів з підготовки бізнес-пропозицій),
- навчання МСП (бізнес-планування, управління персоналу і психології, дистрибуції, громадській діяльності і просуванню інтересів бізнесу),
- заохочення розвитку туристично-дозвільної інфраструктури, сприяння промоції міста (створення онлайн-каталогу місцевих продукції та послуг, активізація діяльності з містами-партнерами)
- налагодження взаємовигідної співпраці МСП з місцевими навчальними закладами.

Детальний аналіз поточного стану розвитку МСП міста представлено в звітах «Бізнес-профіль м. Полтава», «Бенчмаркінг м. Полтава», підготовлених в рамках розробки програми консультантами проекту ПРОМІС.

Commented [K1]:

2. ЦІЛІ ТА НАПРЯМИ ПРОГРАМИ ПОСИЛЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МСП

Головною метою програми є посилення конкурентоспроможності МСП м. Полтава шляхом створення сприятливих умов ведення бізнесу, надання цільової підтримки міською владою та інституціями розвитку підприємництва.

Напрями діяльності визначені на підставі Акту про малий бізнес для Європи з урахуванням національного законодавства та місцевих потреб у розвитку МСП, а саме:

1. Покращання середовища для підприємництва і сімейного бізнесу.
2. Сприяння МСП у кризовому стані.
3. Розробка регуляцій з думкою про МСП.
4. Спрощення надання публічних послуг.
5. Підтримка МСП. Полегшення доступу до закупівель.
6. Спрощення доступу до фінансових ресурсів.
7. Сприяння подоланню технічних бар'єрів, виходу на міжнародний ринок.
8. Підтримка підвищення кваліфікації кадрів та інновацій.
9. Сприяння екологізації.

По кожному з напрямів розроблено низку реалістичних, скінчених за часом заходів з вимірюваними результатами. Заходи було проранжовано учасниками робочої групи, з метою визначення їх актуальності та пріоритетності реалізації.

2.1 Покращання середовища для підприємництва і сімейного бізнесу

Цей напрям полягає у сприянні жіночому, молодіжному та родинному бізнесу, що розглядаються як метод інклюзивного розвитку, максимально використовуючи наявний потенціал. На сьогодні у Полтаві діють 1 інституція та 1 програма з підтримки жіночого підприємництва, охоплення студентської молоді програмами з підприємництва становить 16-20%, учнівської - близько 6%, очевидно, що наявний потенціал для посилення цього компоненту.

План заходів містить такі проекти, спрямовані на покращання середовища для підприємництва:

- Проект «Бізнес-актив» (проведення циклу тренінгів для МСП з метою навчання громадській роботі, вирішенню спільних задач, конструктивної комунікації з владою, вивчення досвіду МСП інших міст),
- Проект «Всі новини для МСП та створення бази даних об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва м. Полтава» (створення на інтернет-порталі «точки доступу» до актуальної інформації з питань ведення бізнесу),
- Проект «Бізнес-дебют» (проведення низки змістовних практичних занять (воркшопів) для бажаючих відкрити власну справу),
- Проект «Молодіжний OpenSpace» (відкриття коворкінгу (робочих місць для ведення бізнесу, оснащених комп'ютерною та оргтехнікою) для молодих підприємців на платній основі, але на більш вигідних умовах порівняно з комерційними пропозиціями),
- Проект «Молода бізнес-Полтава» (організація молодіжної мережі в онлайн-офлайн форматі для пошуку партнерів для реалізації бізнес-ідей, обміну досвідом, проведення навчальних заходів),
- Проект «Бізнес-пані» (створення онлайн-офлайн мережі жінок-підприємниць з урахуванням специфіки, напрямів і потреб жіночого бізнесу, з метою обміну досвідом і спільного інвестування),
- Проект «Сімейне підприємництво» (проведення тренінгового курсу, менторських візитів на місця ведення бізнесу, бізнес-форуму з учасниками проекту та ознайомлення з успішними кейсами сімейного підприємництва з інших міст),

- Проект "Форум МСП для співпраці і спілкування" (створення в місті центру ініціатив, який матиме в собі центр по розвитку для проведення тренінгів та семінарів з підприємництва, проведення форуму),
- Проект "Правове забезпечення діяльності та юридичного захисту бізнесу" (курс тренінгів для підвищення правових компетенцій МСП).

2.2 Сприяння МСП у кризовому стані

Якнайшвидша стабілізація сумлінного МСП, що опинилося у кризовому стані або зазнало банкрутства, доцільно розглядати як ресурс економічного зростання, забезпечення зайнятості.

У м. Полтава максимальна кількість закриття бізнесу протягом останніх 5 років зафіксована у 2014 р., банкрутств – у 2013 р., що викликано загальноекономічною і політичною ситуацією. На сьогодні ситуація стабілізувалася.

З метою запобігання припинення підприємницької діяльності, посилення спроможностей МСП, передбачено реалізацію таких заходів:

- Проект «Швидка допомога» для бізнесу» (проведення циклу тренінгів щодо виходу зі складної фінансової ситуації досвідченими тренерами, підприємцями, контролюючими органами для ознайомлення з успішними практиками кризового менеджменту, юридичними аспектами санації),
- Проект «Другий бізнес-шанс» (формування позитивного ставлення громади до сумлінного МСП, що стикнулося з труднощами, шляхом публікації у місцевих ЗМІ інформаційних матеріалів про успішне відновлення діяльності МСП, соціальне спрямування тощо).

2.3 Розробка регуляцій з думкою про МСП

Малий та середній бізнес є менш адаптованим до зміни адміністративних правил порівняно з великим бізнесом, саме на нівелювання цієї особливості спрямовані проекти, зазначені нижче.

Загалом на сайті Полтавської міської ради інформація щодо нормативної діяльності є систематизованою та доступною. В той же час у 2016 р. і кількість семінарів, і чисельність учасників стрімко знизилася порівняно з 2015р. – на 54% і 36% відповідно. Доцільно продовжувати роз'яснення МСП нових регуляцій, розглянувши формати, що дозволяють економити час.

В рамках цієї програми запропоновано наступні заходи:

- Проект «З точки зору МСП» (щоквартальне онлайн-опитування МСП щодо впливу, легкості виконання регуляцій),
- Проект «Зауваження і пропозиції» (більш розгорнутий спосіб моніторингу думки МСП щодо умов ведення бізнесу у паперовій і електронній формі, за бажанням конфіденційно з подальшим узагальненням і розробкою шляхів подолання обмежень),
- Проект «Розвиток соціального підприємництва за підтримки органів місцевого самоврядування» (передбачає вирішення складних проблем місцевої громади, створення робочих місць на соціальних підприємствах),
- Проект "Міський центр ініціатив" (покращення рівня комунікації молоді між собою, молоді з владою та бізнесом, активізації жителів м. Полтава щодо участі у процесах, створення та реалізація нових креативних бізнес-проектів, створення та підтримки повноцінного громадського простору у місті, створення, підтримка та розвиток нових бізнес-ідей),
- Проект "Спільна робота- високі надходження" (проведення опитування, воркшопів не рідше; щорічного форуму підприємців міста з метою підвищення рівня

поінформованості цільових груп, налагодження ефективної різноформатної комунікації між владою та бізнесом всіх рівнів у місті, формування атмосфери відкритості та прозорості у відносинах між владою та бізнесом всіх рівнів у місті),

- Проект "Зелена Полтава" (організація щорічної школи для молоді 14-35 р; заснування щорічного фестивалю з метою використання передових знань та нових інструментів задля розвитку зеленої економіки та чистих виробництв),
- Проект «Регуляції. Відеоформат» (покликаний економити час МСП, оскільки перегляд коротких відеосемінарів щодо регуляторних нововведень, розміщених на сайті МР, є можливим у зручний час).

2.4 Спрощення надання публічних послуг

Цей напрям програми спрямовано на зменшення часових і фінансових витрат МСП на реєстраційно - дозвільні процедури, звітування у контролюючі органи, насамперед через посилення онлайн складової надання публічних послуг.

На сайті міської ради розміщено розділ «ЦНАП», що містить систематизовану інформацію з питань надання адміністративних послуг, у т.ч. порядки надання послуг, години прийому, можливість отримати онлайн-консультацію, посилання на єдиний державний портал адміністративних послуг. Позитивно, що значна частка суб'єктів господарювання (27%) користується можливістю здачі звітності онлайн.

В рамках програми заплановано посилити активність по даному напрямку шляхом реалізації наступних заходів:

- Проект «Якісні е-послуги» (проведення семінарів для широкого кола МСП щодо можливостей подання документів, здачі звітності без особистого візиту),
- Проект «Оптимізація е-послуг» (подальше спрощення надання публічних послуг через визначення послуг для бізнесу, що можуть бути надані без особистого візиту, напрацювання механізму їх запровадження).

2.5 Підтримка МСП. Полегшення доступу до закупівель

У Полтаві досить розвинута мережа інституцій зі сприяння бізнесу: у 2016 р. одна така інституція у середньому припадала на 62 суб'єктам господарювання. При цьому нарощення кількості таких об'єктів відбувається високими темпами: у 2016 р. діяло 476 об'єктів або 285% від показника 2012 р.

У місті проходить значна кількість промоційних подій, у 2016 р. їх кількість знизилася, якщо в попередні роки на місяць припадало 3,5 події, то в 2016 р. – 1,6. Частково це викликано фокусуванням зусиль та фінансових ресурсів.

На сайті міської ради у розділі «Публічна інформація» є підрозділ «Державні закупівлі», який містить плани закупівель та додатки до них.

З метою посилення підтримки МСП програма містить такі заходи:

- Проект «Полтавське дозвілля» (напрацювання пропозицій щодо концепції нарощення кількості, урізноманітнення місцевих заходів, закладів, послуг для приваблення туристів),
- Проект «Бізнес-прискорення» (створення бізнес-акселератора, що надаватиме послуги МСП, які пройшли первинний етап розвитку і потребують цільової спеціалізованої допомоги: доступу до маркетингових досліджень, розробки експортного плану, трансфер інновацій, захист інтелектуальної власності),
- Проект «Полтавський органічний хаб» (надання освітніх, консультаційних послуг, ознайомлення з кращими практиками вирощування органічної продукції для початківців і діючих агровиробників),

- Проект тренінг на тему "Ефективний маркетинг ведення бізнес-сторінок та реклами в соціальних мережах (проведення тренінгів для збільшення присутності МСП в мережі, ефективного просування товарів і послуг),
- Проект «Клієнтоорієнтованість при закупівлях» (покращення розміщення на сайті МР інформації про закупівлі бюджетним коштом, в т.ч. розміщення контактних даних, конкретних термінів подання пропозицій, порядків проведення закупівель дотендерних обсягів, звітів про результати проведення закупівель).

2.6 Спрощення доступу до фінансових ресурсів

Очевидно, що на місцевому рівні є обмеження у використанні інструментів сприяння кредитуванню, залученні венчурного капіталу внаслідок грошово-кредитної та валютної політик.

В рамках напряму зі сприяння доступу до фінансових ресурсів передбачено низку навчальних, консультативних заходів, а саме:

- Воркшоп «Якісне бізнес-планування» (проведення практичних навчань досвідченими МСП щодо розробки успішних бізнес-планів),
- Проект «Бізнес-супровід» (з метою підтримки підприємців-початківців, які працюють у пріоритетних галузях, за підсумками конкурсу надається абонемент на бухгалтерські та юридичні послуги згідно з переліком),
- Проект «Міжнародна технічна допомога» (ознайомлення широкого кола МСП з діяльністю міжнародних проектів технічної допомоги, правилами співпраці, інструментами підтримки шляхом проведення циклу зустрічей з представниками таких проектів).

2.7 Сприяння подоланню технічних бар'єрів, виходу на міжнародний ринок

В рамках цього напряму передбачено реалізацію 7 і 10 принципів АМБ, що полягають у сприянні інтернаціоналізації МСП шляхом гармонізації технічного регулювання, стандартизації, а також через заохочення міжнародної торгівлі.

МСП міста мають доступ до консультаційних послуг з питань сертифікації, проте наявне зниження зацікавленості: так, у 2016 р. частка МСП, що скористалися вказаними послугами склала 3%, що на 4 в.п. менше, ніж у 2012 р. Значно зменшилася кількість виданих сертифікатів: з 71 од. у 2012 р. до 17 од. у 2016 р. (-76%).

Оцінка залучення вітчизняних МСП до міжнародної торгівлі є ускладненою, оскільки до 2016 р. такі статистичні спостереження не проводилися. Дані щодо зовнішньої торгівлі загалом свідчать про нагальну потребу стимулювання ЗЕД: у 2016 р. обсяг зовнішньої торгівлі становив 348368,1 тис. дол. США, що на 35% менше відповідного показника 2012р. Крім того, у 2014 р. утворилося негативне сальдо зовнішньоторговельного балансу, якому притаманне подальше зростання.

Для підтримки МСП програма передбачає реалізацію наступних проектів:

- Проект «Зроблено в Полтаві» (Аудит та формування онлайн-каталогу про МСП міста у розрізі галузей, товарів і послуг. Розміщення на онлайн-ресурсі),
- Проект «МСП-просування» (Розробка та поширення каталогів товарів і послуг місцевого бізнесу через галузеві об'єднання, об'єднання міст, організації підтримки бізнесу, ОДА, ОР, МЕРТ),
- Освітній проект "Стандарти та оцінка відповідності продукції"- проведення семінарів, конференцій, "круглих столів" про переваги відповідності стандартам в умовах конкуренції),
- Проект «Конкурс якості продукції підприємств м. Полтави (між малими та середніми підприємствами, за відповідно розробленими критеріями для різних категорій підприємств)».

- Освітній проект "Розробка та впровадження систем управління відповідно до міжнародних стандартів"
- Проект «Експортний потенціал» (Розповсюдження джерел інформації щодо ведення ЗЕД. Поширення позитивного досвіду місцевих експортерів МСП, в т.ч. через місцеві ЗМІ),
- Проект «Міста-партнери» (Перегляд угод з містами-побратимами з метою посилення економічної складової, пошук нових міст-партнерів),
- Проект «Контрагенти закордоном» (Здійснення цільових бізнес-місій до міст-партнерів з метою ознайомлення з можливостями і потребами бізнесу, укладення попередніх угод про співпрацю),
- Проект «Полтава презентує» (Презентація місцевих експортерів, туристичного потенціалу міста на цільових ринках через МЕРТ, Офіс просування експорту щодо участі місцевих експортерів у виставках, бізнес-місіях на цільових ринках),
- Проект "Найкращий підприємець року" (Проведення щорічного конкурсу до Міжнародного дня підприємця),
- Проект «Сприяння участі МСП у виставкових заходах» (Конкурс з відшкодування вартості друківаних презентаційних матеріалів, організаційних внесків для участі у виставках).

2.8 Підтримка підвищення кваліфікації кадрів та інновацій

Даний напрям програми спрямовано на підвищення продуктивності МСП за допомогою зростання професійності персоналу та застосування нових технологій.

Протягом 2012-2016 рр. у Полтаві проводилися інформаційні заходи з посилення конкурентоспроможності місцевої продукції, у 2016р. їх кількість склала 8 од., (+100% відносно 2012р.). У місті функціонують об'єкти інфраструктури з підтримки інновацій та інвестицій у сфері МСП (5 од. у 2016 р.).

З метою стимулювання зростання ефективності діяльності МСП розроблено низку заходів, а саме:

- Проект «Аудит кадрового забезпечення МСП» (Проведення регулярних зустрічей для з'ясування потреб в персоналі, необхідних знаннях і навичках, а також очікуваннях відповідного персоналу щодо умов праці),
- Проект «Полтавський бізнес-ангел» (Конкурс на співфінансування високотехнологічних стартапів),
- Проект «Покращання навичок співробітників МСП» (Проведення тренінгів з бізнес-планування, маркетингу, ЗЕД, управління інноваціями, комунікації),
- Проект «Англійська для МСП» (Проведення курсів з англійської мови для співробітників МСП з метою спрощення контакту з зарубіжними партнерами),
- Проект «Бізнес-менторство» (Запровадження практики індивідуальної нефінансової допомоги щодо розвитку бізнесу досвідченими підприємцями (вітчизняними і зарубіжними) початківцям),
- Проект «Закордонний досвід» (Стажування фахівців в компаніях у містах-партнерах),
- Проект «Комерціалізація і захист інтелектуальної власності» (Проведення семінарів щодо захисту інновацій (ноу-хау, торгових марок) МСП),
- Проект «Конкурс з відшкодування переоснащення виробництва, застосування інноваційних технологій» (Відшкодування відсотків по 1 кредитній угоді у відповідності до положення про конкурс),
- Освітній проект «Бізнес у мережі» (Проведення семінарів щодо використання довідкових інтернет-ресурсів, баз B2B, EEN, пошукової оптимізації, соціальних мереж для просування продукції МСП, можливостей торгових майданчиків Amazon, eВау тощо, бюджетних закупівель закордоном),
- Проект «Аудит технологічних і фінансових можливостей потенційних кластерів» (Вивчення доцільності формування кластерів у місті).

2.9 Сприяння екологізації

Цей напрям підтримки МСП спрямований як на сприяння бізнесам, дружнім до довкілля, так і на зниження енергоємності МСП на тлі зростання ціни енергоресурсів. В Полтаві затверджено План дій зі сталого енергетичного розвитку міста на період до 2020 р., який містить детальний аналіз поточного стану та значний перелік заходів щодо підвищення енергоефективності діяльності постачальників енергії, води, послуг з зовнішнього освітлення, громадського транспорту, бюджетних установ. В рамках даного напрямку зосереджено увагу саме на екологізації МСП шляхом реалізації таких проектів:

- Освітній проект «Енергозбереження для МСП» (Проведення циклу семінарів для МСП щодо впровадження енергоощадних технологій, стандартів з енергоменеджменту серії ISO50001.),
- Проект «Як бізнесу заощадити ресурси?» (Систематизація інформації про способи енергозбереження, ощадливого використання природних ресурсів, можливості міжнародної технічної допомоги, розміщення інформації на сайті МР),
- Проект «Посилення енергоефективності об'єктів МСП» (Проведення конкурсу щодо відшкодування частини витрат на впровадження енергоощадливих технологій).

3. ПЛАН ДІЙ

На подолання яких існуючих обмежень спрямована ціль	Заходи/Проекти	Пріоритетність	Період реалізації					Виконавець/Партнери	Можливі джерела та обсяги фінансування	Індикатори виконання
			2018	2019	2020	2021	2022			
Напрямок 1: Покращання середовища для підприємництва і сімейного бізнесу (1 принцип АМБ)										
Недостатньо сприятливе бізнес-середовище, у т.ч. для молодіжного, жіночого, родинного підприємництва.	Проект «Бізнес-актив».	Досить висока	x	x				Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; ГО "Проекти і комунікації", Полтавська торгово-промислова палата; проект ПРОМІС	Кошти міського бюджету; інші джерела	Проведення щоквартальних тренінгів для 20 осіб
	Проект «Всі новини для МСП та створення бази даних об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва м. Полтава»	Досить висока	x	x				Управління адміністративних послуг ПМР; ГО "Проекти і комунікації"; ГУ статистики у Полтавській області; ДПІ у м. Полтаві ГУ ДФС у Полтавській області; ПОГО «Агентство наукових досліджень інноваційного розвитку регіону»; Полтавська міськрайонна філія Полтавського обласного центру зайнятості; проект ПРОМІС	Кошти міського бюджету; інші джерела	Створена довідкова база, посилання на сайті МР, публікації в ЗМІ
	Проект «Бізнес-дебют»	Досить висока		x	x			Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; Молодіжний бізнес-центр; ПОГО «Агентство наукових досліджень інноваційного розвитку регіону»; проект ПРОМІС	Кошти міського бюджету; кошти ПРОМІС; інші джерела	Тижневий воркшоп для 20 осіб 1 раз на півроку
	Проект «Молодіжний OpenSpace»	Досить висока	x					Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; Студентська рада міста; управління у справах сім'ї, молоді та спорту ВК Полтавської міської ради; Рада підприємців м. Полтава; проект ПРОМІС	Інші джерела	Функціонуючий коворкінг на 100 робочих місць
	Проект «Молода бізнес-Полтава»	Досить висока		x				Управління адміністративних послуг ПМР; КУ "Обласний	Кошти обласного	Створення ФБ-спільноти на

								молодіжний центр" Полтавської обласної ради; Молодіжний бізнес-центр; проєкт ПРОМІС	бюджету, кошти міського бюджету; інші джерела	2000 учасників, проведення 10 семінарів/ тренінгів/ вебінарів для 40 молодих людей
	Проєкт «Бізнес-пані» (підтримка жіночого підприємництва)	Найменша		x	x	x	x	Управління адміністративних послуг ПМР; громадські об'єднання; Рада підприємців м. Полтава; проєкт ПРОМІС	Кошти міського бюджету; інші джерела	Проведення тренінгів, семінарів не менше 1 разу на квартал; проведення конкурсу
	Проєкт «Сімейне підприємство»	Середня			x			Управління адміністративних послуг ПМР; ГО "Проєкти і комунікації"; проєкт ПРОМІС	Інші джерела; кошти ГО; кошти міського бюджету	Проведення тренінгового курсу для 40 учасників, проведення 2 менторських візити на місяць ведення бізнесу, а також, проведення бізнес-форуму з учасниками проєкту та ознайомлення з успішними кейсами сімейного підприємства з інших міст
	Проєкт "Форум МСП для співпраці і спілкування".	Середня	x	x	x	x	x	Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; Рада підприємців м. Полтава; КУ «Обласний молодіжний центр»; проєкт ПРОМІС	Інші джерела	Проведення форуму 1 раз на рік
	Проєкт "Правове забезпечення діяльності та юридичного захисту бізнесу"	Середня	x	x	x			Управління адміністративних послуг Полтавської міської ради; Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого; громадські організації; проєкт ПРОМІС	Інші джерела; кошти проєкту ПРОМІС	курс тренінгів 1 раз на півріччя

Напряг 2: Сприяння МСП у кризовому стані (2 принцип АМБ)										
Брак інформації щодо санації бізнесу, необхідність формування позитивного іміджу МСП	Проект «Швидка допомога» для бізнесу»	Висока	x	x				Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; ГО "Полтавський міжнародний бізнес-центр"; Полтавська торгово-промислова палата; ДПІ у м. Полтаві ГУ ДФС у Полтавській області; проект ПРОМІС	Інші джерела	Не менше 1 зустрічі на квартал
	Проект «Другий бізнес-шанс»	Низька					x	Управління адміністративних послуг ПМР; Полтавська торгово-промислова палата; проект ПРОМІС	Не потребує фінансування	Не менше 1 публікації у ЗМІ на квартал
Напряг 3: Розробка регуляцій з думкою про МСП (3 принцип АМБ)										
Нестача регулярної комунікації з питань зміни правил ведення бізнесу	Проект «3 точки зору МСП»	Середня		x	x			Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; проект ПРОМІС	Не потребує фінансування	Проведення опитування, узагальнення результатів, не рідше 1 раз на квартал
	Проект «Зауваження і пропозиції».	Середня	x	x	x			Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; Полтавська торгово-промислова палата; проект ПРОМІС	Інші джерела	Узагальнення на нарадах 1 раз на квартал, напрацювання пропозицій
	Розвиток соціального підприємництва за підтримки органів місцевого самоврядування	Середня	x					Управління адміністративних послуг ПМР; ГС "Соціальне підприємництво "Навчально-виробничий центр"	Кошти міського бюджету; кошти проекту ПРОМІС; інші джерела	Створення 10 додаткових робочих місць на базі ГС
	Проект "Міський центр ініціатив"(покращення рівня комунікації молоді між собою, молоді з владою та бізнесом, активізації жителів м. Полтава щодо участі у процесах, створення та реалізація нових креативних бізнес-проектів, створення та підтримки		x					Управління адміністративних послуг Полтавської міської ради; управління майном комунальної власності міста; управління економічних питань; управління у справах сім'ї, молоді та спорту; управління культури; КО "Інститут розвитку міста"; Рада підприємців м. Полтава; проект ПРОМІС	Кошти міського бюджету; інші джерела	Створення центру

	повноцінного громадського простору у місті, створення, підтримка та розвиток нових бізнес-ідей)										
	Проект "Спільна робота- високі надходження" (підвищення рівня поінформованості цільових груп, налагодження ефективної різноформатної комунікації між владою та бізнесом всіх рівнів у місті, формування атмосфери відкритості та прозорості у відносинах між владою та бізнесом всіх рівнів у місті)		x	x	x	x		Управління адміністративних послуг Полтавської міської ради; Рада підприємців м. Полтава; КО "Інститут розвитку міста"; Полтавська обласна рада; проект ПРОМІС	Кошти міського бюджету; кошти обласної ради; інші джерела	Проведення опитування, воркшопів не рідше 1 разу на квартал; запуск щорічного форуму підприємців міста	
	Проект "Зелена Полтава" (використання передових знань та нових інструментів задля розвитку зеленої економіки та чистих виробництв)		x	x	x	x	x	Управління адміністративних послуг Полтавської міської ради; управління економічних питань; управління у справах сім'ї, молоді та спорту; управління культури; КО "Інститут розвитку міста"	Інші джерела	Організація щорічної школи для молоді від 14-35 р; заснування щорічного фестивалю	
	Проект «Регуляції. Відеоформат» Запровадження коротких відео семінарів				x	x		Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; ДПІ у м. Полтаві ГУ ДФС у Полтавській області; проект ПРОМІС	Інші джерела	По мірі запровадження регуляцій	
Напрямок 4: Спрощення надання публічних послуг (4 принцип АМБ)											
Недостатнє спрощення процесу отримання публічних послуг	Проект «Якісні е-послуги»	Досить висока	x	x	x			Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; ДПІ у м. Полтаві ГУ ДФС у Полтавській області; проект ПРОМІС	Кошти міського бюджету; інші джерела; кошти проекту ПРОМІС	1 семінар на квартал	

	Проект «Оптимізація е-послуг»	Середня		x	x			Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; проект ПРОМІС	Кошти міського бюджету; інші джерела; кошти проекту ПРОМІС	Розроблений план оптимізації надання адміністративних послуг
Напрямок 5: Підтримка МСП. Полегшення доступу до закупівель (5 принцип АМБ)										
Недостатня інформаційна, консультаційна, промоційна підтримка МСП	Проект «Полтавське дозвілля»	Досить висока	x					Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; проект ПРОМІС	Не потребує фінансування	Розроблена концепція дозвілля туристів
	Проект «Бізнес-прискорення»	Висока	x					Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; проект ПРОМІС	Інші джерела	Функціонуючий бізнес-акселератор
	Проект «Полтавський органічний хаб»	Досить висока	x					Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; ГА "Аграрна наука та практика"; проект ПРОМІС	Інші джерела; кошти проекту ПРОМІС	Функціонуючий кластер
	Проект тренінг на тему "Ефективний маркетинг ведення бізнес-сторінок та реклами в соціальних мережах"	Середня			x			Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; проект ПРОМІС	Кошти міського бюджету; інші джерела	Проведення тренінгу 1 раз на квартал
	Проект «Клієнтоорієнтованість при закупівлях» Оптимізація інформування про бюджетні закупівлі	Висока	x					Управління адміністративних послуг ПМР; Полтавська торгово-промислова палата; проект ПРОМІС	Не потребує фінансування	Розміщення контактів, строків, звітів про закупівлі, участь МСП
Напрямок 6: Спрощення доступу до фінансових ресурсів (6 принцип АМБ)										
Нестача фінансування, знань стосовно залучення коштів	Воркшоп «Якісне бізнес-планування».	Вкрай висока	x	x	x			Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; ГО "Полтавський міжнародний бізнес-центр"; Молодіжний бізнес-центр; ПОГО «Агентство наукових досліджень інноваційного розвитку регіону»; КУ "Обласний молодіжний центр"; Рада підприємців м. Полтава	Інші джерела	Проведення 2 воркшопів щокварталу

	Проект «Бізнес-супровід».	Вкрай висока	x	x	x			Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; Молодіжний бізнес-центр"; ПОГО «Агентство наукових досліджень інноваційного розвитку регіону»; проект ПРОМІС	Інші джерела; кошти проекту ПРОМІС	Гранти для 7 компаній щороку
	Проект «Міжнародна технічна допомога».	Вкрай висока	x	x	x	x	x	Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; Молодіжний бізнес-центр"; ; ПОГО «Агентство наукових досліджень інноваційного розвитку регіону»; Рада підприємців м. Полтава; проект ПРОМІС	Кошти міського бюджету; інші джерела; кошти проекту ПРОМІС	Проведення 1 зустрічі щокварталу
Напрямок 7: Сприяння подоланню технічних бар'єрів, виходу на міжнародний ринок (7 і 10 принципи АМБ)										
Складність для МСП виходу на нові ринки	Проект «Зроблено в Полтаві».	Висока	x					Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; ГУ статистики у Полтавській області; ДПІ у м. Полтаві ГУ ДФС у Полтавській області; проект ПРОМІС	Не потребує фінансування	Онлайн-каталог МСП розміщено в мережі
	Проект «МСП-просування».	Середня	x	x	x	x	x	Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; Полтавська торгово-промислова палата; ГУ статистики у Полтавській області; проект ПРОМІС	Інші джерела	Розробка каталогів протягом 1 півріччя, поширення
	Освітній проект "Стандарти та оцінка відповідності продукції"	Середня	x	x	x			Управління адміністративних послуг ПМР; ДП "Полтавастандартметрологія"; КО "Інститут розвитку міста"	Інші джерела	Проведення не рідше 1 разу на півріччя відповідних семінарів
	Проект «Конкурс якості продукції підприємств м. Полтави».	Середня	x	x				Управління адміністративних послуг ПМР; ДП "Полтавастандартметрологія"; КО "Інститут розвитку міста"; Полтавська торгово-промислова палата; Рада підприємців м. Полтава; проект ПРОМІС	Інші джерела	Проведений конкурс між МСП за розробленими критеріями
	Освітній проект "Розробка та впровадження систем управління відповідно до міжнародних стандартів"	Середня			x			Управління адміністративних послуг ПМР; ДП "Полтавастандартметрологія"; КО "Інститут розвитку міста"; Полтавська торгово-промислова палата; проект ПРОМІС	Інші джерела	Проведення не рідше 1 разу на півріччя відповідних семінарів

	Проект «Експортний потенціал». Розповсюдження джерел інформації щодо ведення ЗЕД. Поширення досвіду місцевих експортерів	Середня		x				Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; проект ПРОМІС	Не потребує фінансування	Публікації в ЗМІ 1 раз на квартал, розміщення на сайті МР, об'єднання МСП
	Проект «Міста-партнери».	Досить висока	x	x				Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; Рада підприємців м. Полтава; Управління культури ПМР, проект ПРОМІС	Кошти міського бюджету; інші джерела	Аудит і коригування чинних угод, 1 нова угода на рік
	Проект «Контрагенти закордоном».	Вкрай висока	x	x	x	x	x	Управління адміністративних послуг ПМР; Полтавська торгово-промислова палата; КО "Інститут розвитку міста"; Рада підприємців м. Полтава; проект ПРОМІС	Інші джерела; кошти проекту ПРОМІС	1-2 візити на рік, 5-7 угод на рік
	Проект «Полтава презентує»	Висока	x	x	x	x	x	Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; управління культури; Полтавська торгово-промислова палата; проект ПРОМІС	Кошти міського бюджету; інші джерела	2 презентації щороку
	Проведення конкурсу "Найкращий підприємець року " до Міжнародного дня підприємця		x	x	x	x	x	Управління адміністративних послуг Полтавської міської ради; Рада підприємців м. Полтава; проект ПРОМІС	Кошти міського бюджету; інші джерела	Проведення конкурсу 1 раз на рік
	Проект «Сприяння участі МСП у виставкових заходах».	Досить висока	x	x	x	x	x	Управління адміністративних послуг ПМР; Полтавська торгово-промислова палата; проект ПРОМІС	Інші джерела	Відшкодування по 5-7 учасникам виставок щороку
Напрямок 8: Підтримка підвищення кваліфікації кадрів та інновацій (8 принцип АМБ)										
Нестача висококваліфікованих кадрів, складність впровадження інновацій для МСП	Проект «Аудит кадрового забезпечення МСП».	Досить висока	x	x				Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; проект ПРОМІС	Не потребує додаткового фінансування	Підготовка пропозицій з потребами в персоналі
	Проект «Полтавський бізнес-ангел»	Висока	x	x	x			Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; Молодіжний бізнес-центр; ; ПОГО «Агентство наукових досліджень»	Інші джерела; кошти проекту ПРОМІС	Співфінансування по 3 стартапах, сприяння у пошуку інвесторів

Commented [CC2]: Включити номінацію «Найкращий експортер»

								інноваційного розвитку регіону»; проект ПРОМІС		
	Проект «Покращання навичок співробітників МСП».	Досить висока	x	x				Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; Молодіжний бізнес-центр; ПОГО «Агентство наукових досліджень інноваційного розвитку регіону»; ГО "Полтавський міжнародний бізнес-центр"	Кошти міського бюджету; інші джерела	Проведення 1 тренінгу щоквартально
	Проект «Англійська для МСП».	Середня	x	x				Управління адміністративних послуг ПМР; Молодіжний бізнес-центр	Інші джерела	3-місячні курси для 60 співробітників щороку
	Проект «Бізнес-менторство».	Висока	x	x	x	x	x	Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; Полтавська торгово-промислова палата; проект ПРОМІС	Інші джерела	10 пар «ментор-початківець» щороку
	Проект «Закордонний досвід».	Висока	x	x	x	x	x	Управління адміністративних послуг ПМР; проект ПРОМІС	Інші джерела	Стажування протягом 1 місяця 5 співробітників щороку
	Проект «Комерціалізація і захист інтелектуальної власності».	Середня			x	x		Управління адміністративних послуг ПМР; Полтавська торгово-промислова палата; КО "Інститут розвитку міста"	Інші джерела	Проведення 1 раз на півріччя відповідних семінарів
	Проект «Конкурс з відшкодування переоснащення виробництва, застосування інноваційних технологій».	Досить висока			x	x		Управління адміністративних послуг ПМР; Рада підприємців м. Полтава; проект ПРОМІС	Інші джерела	Відшкодування відсотків по 1 кредитній угоді
	Освітній проект «Бізнес у мережі».	Досить висока	x	x	x			Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; Полтавська торгово-промислова палата; проект ПРОМІС	Інші джерела	Проведення 1 раз на півріччя відповідних семінарів
	Проект «Аудит технологічних і фінансових можливостей	Низька			x			Управління адміністративних послуг ПМР; проект ПРОМІС	Не потребує фінансування	Звіт щодо технологічних і фінансових можливостей

	потенційних кластерів»									кластеру, оцінка потреб
Напрямок 9: Сприяння екологізації (9 принцип АМБ)										
Недостатньо екологічність МСП, брак знань	Освітній проект «Енергозбереження для МСП»	Висока	x	x	x	x		Управління адміністративних послуг ПМР; ДП "Полтавастандартметрологія"; КО "Інститут розвитку міста"; Молодіжний бізнес-центр; Полтавська торгово-промислова палата; проект ПРОМІС	Інші джерела	Семінари не рідше 1 разу на півріччя
	Проект «Як бізнесу заощадити ресурси?»	Досить висока	x	x				Управління адміністративних послуг ПМР; КО "Інститут розвитку міста"; проект ПРОМІС	Не потребує фінансування	Розміщення інформації на сайті МР
	Проект «Посилення енергоефективності об'єктів МСП»	Досить висока		x	x			Управління адміністративних послуг ПМР; Полтавська торгово-промислова палата; проект ПРОМІС	Інші джерела	Відшкодування частини витрат для 5 МСП

4. Ресурсне (фінансове) забезпечення Програми посилення конкурентоспроможності МСП м. Полтава

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Етапи виконання Програми					
	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Всього витрат на виконання Програми
Обсяг ресурсів всього, у тому числі (тис. грн):	640 000	640 000	640 000	640 000	640 000	3 200 000
міський бюджет (тис. грн)	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	1 600 000
кошти проекту ПРОМІС (тис. грн)	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000	1 600 000

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

5.1 Координація діяльності у рамках Програми

Узгодження поточних питань, загальна координація виконання плану дій в рамках цієї програми покладається на Управління адміністративних послуг Полтавської міської ради.

Для виконання плану дій будуть залучатися органи влади, суб'єкти МСП, їх об'єднання, організації підтримки бізнесу, проекти міжнародної технічної допомоги та інші.

Фінансування виконання плану дій програми здійснюватиметься з місцевого бюджету, за рахунок коштів міжнародних проектів технічної допомоги, неурядових організацій підтримки бізнесу, з інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Щорічні результати реалізації програми будуть оприлюднені на сайті Полтавської міської ради, у місцевих ЗМІ, соцмережах, а також донесені іншими сучасними засобами зв'язку до зацікавлених осіб і широкого кола містян.

5.2 Відстеження виконання Програми

Моніторинг виконання програми здійснюватиметься шляхом порівняння базових індикаторів, цільових та досягнутих. Відстеження здійснюватиметься кожні півроку. У плані дій передбачено індикатори виконання у кількісному вимірі для кожного періоду.

Індикатори виконання		Період відстеження		
		1 півріччя 2018 р.	2018 р.	Період ...
Індикатор 1	Базове значення (база), за наявності			
	Цільове значення (план)			
	Досягнуте значення (факт)			
	Відхилення, +/-, факт від плану			
	Відхилення, +/-, факт від бази			
Індикатор...				

Відстеження ходу виконання програми покладається на Управління адміністративних послуг Полтавської міської ради. Результати відстеження досягнення запланованих значень індикаторів, пропозиції, проблемні питання викладаються у формі звіту до 20 числа місяця, наступного після закінчення звітної піврічної періоду.

5.3 Оцінка виконання Програми

На підставі моніторингу, а також статистичних даних здійснюватиметься оцінка досягнення основної мети програми шляхом співставлення показників розвитку конкурентоспроможності МСП.

Показник	Базовий показник, 2016 р.	Середньорічні темпи приросту, %
Кількість середніх підприємств, одиниць	147	
Кількість малих підприємств, одиниць	2879	
Кількість ФОП, осіб	17082	
Частка зайнятих на середніх підприємствах у загальній чисельності, %	42,4	
Частка зайнятих на малих підприємствах у загальній чисельності, %	22,6	

Показник	Базовий показник, 2016 р.	Середньорічні темпи приросту, %
Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) середніми підприємствами, тис. грн.	24519783,3	
Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) малими підприємствами, тис. грн.	14023374,7	
Кількість суб'єктів МСП-експортерів товарів, одиниць	185	
Кількість суб'єктів МСП-експортерів послуг, одиниць	53	
Кількість суб'єктів МСП, що займались ЗЕД протягом року, одиниць	238	

Така оцінка спрямована на вивчення масштабних змін (збільшення обсягів реалізованої продукції, зайнятості населення тощо).

При проведенні оцінки мають бути враховані зміни зовнішніх чинників, що здатні позначитися на досягненні результатів (нормативно-правова база, загальноекономічна ситуація і т. д.).

За підсумками оцінки показників визначається:

- Фактичне виконання плану дій програми,
- Ефективність виконання плану дій,
- Актуальність прийнятого плану дій,
- Необхідність внесення змін до програми.

Результати проведеної щорічної оцінки реалізації програми виносяться на розгляд міської ради.

Підсумкова оцінка виконання програми проводиться після завершення програми для того, щоб визначити, наскільки вдалося досягти поставлених цілей і є вихідними даними для подальшого розвитку конкурентоспроможності МСП.

Міський голова

О. Мамай